

Granskning av årsredovisning för 2022

Nämnden för svensk redovisningstillsyn ("Nämnden") har granskat den finansiella informationen i Bolaget AB:s ("bolaget") årsredovisning för 2022 och har med anledning av detta ställt frågor till bolaget den 13 september och den 17 november 2023. Nämnden har tagit del av bolagets svar den 6 oktober respektive den 29 november 2023. Baserat på den skriftliga korrespondensen och övrig kommunikation i ärendet bedömer Nämnden att bolaget i vissa avseenden avviker från tillämpliga bestämmelser i IFRS-regelverket, Årsredovisningslagen och bestämmelserna om alternativa nyckeltal (APM) på ett sätt som kan påverka bedömningen av den finansiella informationen. Nämndens bedömning och beslut i ärendet framgår nedan. Bolaget har getts möjlighet att kommentera Nämndens preliminära bedömning i en avstämningsskrivelse den 14 december 2023.

1. Källor till osäkerhet i uppskattningar – Nedskrivningsprövning av Goodwill (IAS 1)

Bolagets enskilt största tillgångspost per 31 december 2022 utgörs av goodwill, vilken står för 50% av det redovisade värdet på bolagets totala tillgångar.

Under året redovisar bolaget en väsentlig nedskrivning av goodwill, vilken främst beror på effekterna av makroekonomiska faktorer, ökade räntor och inflation, vilka resulterade i antaganden om svagare kortsiktig lönsamhet och en högre kapitalkostnad i nedskrivningstestet. Efter nedskrivningen, vilken skett i slutet av året, så motsvarar det redovisade värdet för goodwill, den kassagenererande enhetens återvinningsvärde.

Bolaget lämnar i not upplysning om "Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål". Av dessa framgår att uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden. Ett av de områden som bolaget anger innehålla viktiga uppskattningar och bedömningar, är prövningen av nedskrivningsbehov för goodwill avseende beräkningen av den kassagenererande enhetens nyttjandevärde. Bolaget hänvisar vidare till noten om nedskrivningsprövning av goodwill för beräkning av nyttjandevärdet och de uppskattningar som gjorts. Då goodwill redovisas till återvinningsvärdet, och bolaget således inte har något headroom, har bolaget uppgett att det inte föreligger krav på att inkludera en känslighetsanalys i upplysningarna om nedskrivningsprövningen.

Enligt de upplysningskrav gällande källor till osäkerhet i uppskattningar som finns i IAS 1 ska ett företag i enlighet med IAS 1 p. 125 upplysa om de antaganden det gör om framtiden, och andra viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar vid rapportperiodens slut, som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår.

Vidare ska upplysningarna enligt IAS 1 p. 129 utformas på ett sätt som hjälper användare av finansiella rapporter att förstå de bedömningar som företagsledningen gör avseende framtiden och andra källor till osäkerhet i uppskattningar. Punkt 129 i IAS 1 anger följande exempel på upplysningar som ett företag lämnar:

- Redovisade värdens känslighet för metoderna, antagandena och uppskattningarna som beräkningen av dessa värden bygger på, inklusive anledningarna till känsligheten (IAS 1 p. 129 b)
- Det förväntade utfallet av en osäkerhet och intervallet av rimligt möjliga utfall under nästkommande räkenskapsår avseende de redovisade värdena för de berörda tillgångarna och skulderna (IAS 1 p. 129 c)

Nämnden noterar att bolaget inte lämnat några upplysningar om det redovisade värdets känslighet för förändringar i de antaganden som beräkningen bygger på, eller det förväntade utfallet och intervallet av rimligt möjliga utfall under nästkommande räkenskapsår.

Eftersom det redovisade värdet för goodwill motsvarar den kassagenererande enhetens återvinningsvärde per bokslutsdagen skulle en förändring i något av de viktiga antagandena som nyttjandevärdet baseras på skulle kunna leda till en nedskrivning av tillgångens redovisade värde. Av den känslighetsanalys Nämnden erhållit från bolaget framgår att en ökning av den viktade kapitalkostnaden med 1% skulle leda till ett ytterligare nedskrivningsbehov med ett väsentligt belopp, samt att även en minskning av tillväxtantaganden om 1% skulle leda till ett ytterligare nedskrivningsbehov. Det finns därmed en betydande risk att en förändring av de uppskattningar och antaganden som gjorts i beräkningen av återvinningsvärdet skulle kunna leda till en väsentlig justering av det redovisade värdet för goodwill under nästkommande räkenskapsår, vilket inte framgår av upplysningarna i årsredovisningen 2022.

Nämnden anser därför att bolaget inte lämnat tillräckliga upplysningar för att användaren ska förstå de bedömningar som företagsledningen gör avseende framtiden och de källor till osäkerhet i uppskattningar som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av det redovisade värdet för goodwill under nästkommande räkenskapsår. Detta då det av upplysningarna inte framgår hur känsligt det redovisade värdet är för förändringar i de antaganden som företagsledningen gjort samt det förväntade utfallet av osäkerheten och intervallet av rimligt möjliga utfall under nästkommande räkenskapsår enligt IAS 1 p. 125 och 129.

Bolaget har i sitt svar angivit att de kommer att se över hur bolaget upplyser om detta i nästkommande årsredovisning.

Beslut

Nämnden bedömer att den utelämnade informationen är en ringa överträdelse av regelverket enligt 13§ andra stycket i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2018:18) och uppmanar bolaget att i kommande årsredovisning lämna upplysning om känsligheten i det redovisade värdet för goodwill samt det förväntade utfallet av osäkerheten och intervallet av rimligt möjliga utfall under nästkommande räkenskapsår avseende det redovisade värdet enligt IAS 1 p. 125 och 129.

2. Alternativa nyckeltal (APM) – Esma:s riktlinjer om alternativa nyckeltal

a) Prominens

Bolaget använder det alternativa nyckeltalet "Justerat EBITDA". Enligt definitionerna av alternativa nyckeltal beräknas Justerat EBITDA som "Rörelseresultat före av- och nedskrivningar, justerat för jämförelsestörande poster".

I inledningen av årsredovisningen (framvagnen) presenterar bolaget inledande nyckeltal för beskrivningen av 2022 i korthet. Det resultatmått som ingår i dessa nyckeltal för beskrivningen av årets verksamhet är justerat EBITDA, tillväxt i justerad EBITDA och Justerad EBITDA-marginal. Bolaget presenterar dock inte samtidigt motsvarande nyckeltal enligt IFRS.

Nämnden har även noterat att Bolaget i de inledande nyckeltalen, "bullets", i halvårsrapporten för 2022 presenterar justerat EBITDA utan att samtidigt presentera motsvarande nyckeltal enligt IFRS. Det bruttoreultat som också ingår i de inledande nyckeltalen i halvårsrapporten 2022 är, även om det är beräknat utifrån IFRS, inte jämförbart med EBITDA.

Bolaget har valt att framhäva alternativa nyckeltal för att beskriva verksamhetens utveckling på ett sätt som överensstämmer med hur koncernledning och styrelse mäter bolagets finansiella utveckling, vilket anses vara viktiga resultat- och prestationsindikatorer för investerare och andra användare av de finansiella rapporterna.

Enligt Esma:s riktlinjer för alternativa nyckeltal, punkt 35, bör dock alternativa nyckeltal inte anges på en mer framträdande plats eller med mer framträdande betoning eller auktoritet än mått som kommer direkt från finansiella rapporter, så kallad prominens. Av punkt 36 framgår vidare att angivandet av alternativa nyckeltal inte bör avleda uppmärksamheten från mått som kommer från de finansiella rapporterna.

Eftersom de inledande nyckeltalen har en framträdande roll i både årsredovisning och delårsrapport är Nämndens bedömning att bolaget ger det alternativa nyckeltalet justerad EBITDA en mer framträdande plats och betoning, jämfört med motsvarande resultatmått som kommer direkt från den finansiella rapporteringen. Därmed avviker bolaget från Esma:s riktlinjer för alternativa nyckeltal, punkt 35 och 36.

Nämnden anser att bolaget ska utforma den aktuella informationen så att bolaget ger de mått som kommer direkt från den finansiella rapporteringen en lika framträdande

plats som de alternativa nyckeltalen. Därmed uppfyller bolaget kravet på prominens i punkt 35-36 i Esma:s riktlinjer om alternativa nyckeltal.

Bolaget har i svar till Nämnden angett att de avser att se över betoningen på de alternativa nyckeltalen i kommande rapporter för att säkerställa att kravet om prominens efterföljs.

b) Avstämning/brygga och jämförelsestörande poster

Den information om alternativa nyckeltal som bolaget publicerar i årsredovisningen 2022 består av de definitioner som ingår i ordlistan i årsredovisningen. Nämnden har även konstaterat att det i förvaltningsberättelsen finns en avstämning/brygga av Justerad EBITDA mot bolagets finansiella rapporter. I denna avstämning framgår att de jämförelsestörande poster som ingår i nyckeltalet Justerad EBITDA uppgår till väsentliga belopp. Det framgår dock inte vad de jämförelsestörande posterna består av eller hur denna avstämningspost har beräknats. Bolaget lämnar heller inte någon avstämning/brygga för övriga alternativa nyckeltal som används i årsredovisningen.

Av Esma:s riktlinjer om alternativa nyckeltal framgår i punkterna 26-28 att ett företag ska presentera en avstämning/brygga av de alternativa nyckeltal som används mot den mest direkt avstämbara posten i den finansiella rapporten. Vidare framgår att information ska lämnas rörande hur avstämningsposter som inte direkt kan härledas ur de finansiella rapporterna har beräknats.

Nämnden har noterat att fullständig information om de alternativa nyckeltalen har inkluderats i bolagets bokslutskommuniké för 2022. Nämnden anser dock att bolaget i enlighet med punkterna 26-28 i Esma:s riktlinjer om alternativa nyckeltal, även skall inkludera motsvarande information i bolagets årsredovisning.

Bolaget har i sitt svar till Nämnden angivit att detta kommer att inkluderas i kommande årsredovisning.

Beslut

Nämnden bedömer att den utelämnade informationen är en ringa överträdelse av regelverket enligt 13§ andra stycket i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2018:18) och uppmanar bolaget att i kommande årsredovisning utforma den aktuella informationen så att bolaget uppfyller kravet på prominens i enlighet med punkt 35–36, samt att lämna information om väsentliga avstämningsposter och inkludera en brygga/avstämning av samtliga alternativa nyckeltal mot den finansiella rapporten enligt punkt 26–28 i Esma:s riktlinjer för alternativa nyckeltal.

3. Moderbolaget – upplysning om andelar i koncernföretag – Årsredovisningslagen (ÅRL)

Moderbolaget redovisar andelar i dotterföretag. Denna tillgångspost är väsentlig i moderbolagets balansräkning och utgör över 90% av totala tillgångar. Under året redovisar moderbolaget även en väsentlig nedskrivning av andelarna i dotterföretag, vilken är hänförlig till ett av dotterföretagen.

Av de upplysningar om koncernföretag som presenteras i noterna framgår att innehaven avser två enskilda dotterbolag vilka ägs direkt av moderbolaget. Det framgår emellertid inte hur det redovisade värdet fördelas sig på dessa två innehav.

Ett moderbolag ska enligt RFR 2 lämna upplysningar om dotterföretag enligt 5 Kap 29§ ÅRL. Av 5 Kap 29§ punkt 4 framgår att om ett större företag har dotterföretag eller ägarintressen i andra företag, ska det lämna upplysningar om antalet andelar som företaget äger och deras värde enligt bolagets balansräkning. Ägarandel, bolagsnamn, organisationsnummer och säte framgår i noten för koncernens andelar i koncernbolag. Det saknas dock upplysning om det redovisade värdet för respektive dotterbolag, vilket bolaget ska lämna enligt bestämmelserna i ÅRL.

Nämnden anser därför att moderbolaget ska lämna upplysningar om det redovisade värdet för respektive dotterbolag i enlighet med 5 Kap 29§ punkt 4 i ÅRL.

Bolaget har i svar till Nämnden angett att de avser att inkludera upplysning om hur det redovisade värdet fördelas på respektive dotterföretag i kommande årsredovisning.

Beslut

Nämnden bedömer att den utelämnade informationen är en ringa överträdelse av regelverket enligt 13§ andra stycket i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2018:18) och uppmanar bolaget att i kommande årsredovisning lämna upplysning om det redovisade värdet för respektive dotterbolag i enlighet med 5 Kap 29§ punkt 4 i ÅRL.

Beträffande övriga frågeställningar som har förekommit i utredningen så har Nämnden inget ytterligare att anföra.

Nämnden kommer att informera Finansinspektionen om beslutet. De åtgärder som omfattas av beslutet kommer att följas upp. Om Nämnden finner att bolaget inte följer beslutet ska ärendet lämnas över till Finansinspektionen¹. Beslutet kommer att publiceras på Nämndens hemsida i anonymiserad form. Samtliga kommunicerade handlingar kommer att ligga tillgängliga i Admincontrol under 30 dagar efter detta beslut. Därefter stängs åtkomsten ned.

Med vänliga hälsningar

Maria Snöbohm
Ordförande

Göran Melin
Vice ordförande

¹ 14§, FFFS 2018:18.